

Tilsyns- rapport 2022

Eventyrlandet

Faglig dialog gennemført: 22-06-2022

Tilsyn afsluttet: 31-08-2022

Tilsyn gennemført af: Rosa Astrup

Pædagogisk tilsyn i Københavns Kommune

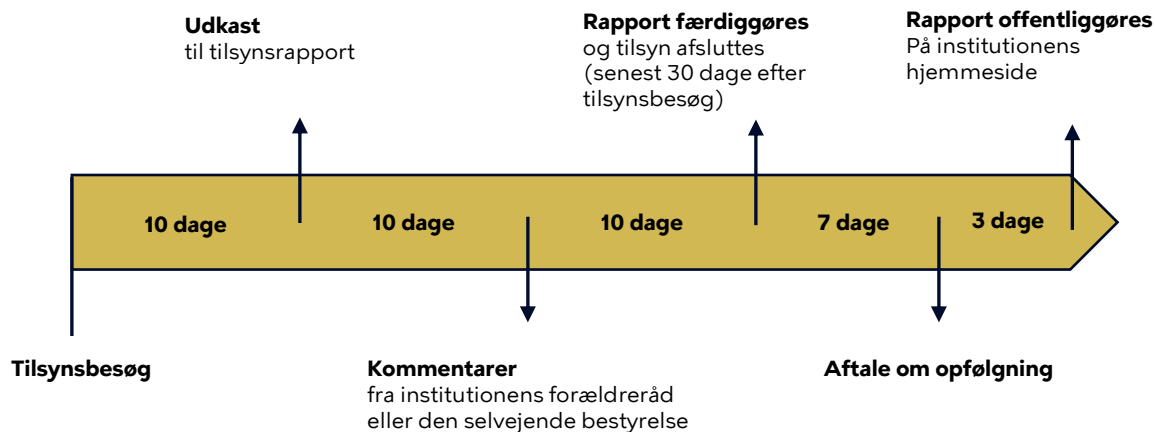
Det pædagogiske tilsyn skal sørge for, at alle institutioner i Københavns Kommune fungerer godt og overholder gældende lovgivning. Tilsynet ser på dagligdagen i institutionen og på det pædagogiske arbejde med børnene.

Et tilsyn består af:

- Løbende tilsyn via de pædagogiske konsulents samarbejde i dagligdagen med dag- og fritidstilbud samt ét årligt tilsynsbesøg, hvor det daglige arbejde med børnene observeres af en pædagogisk konsulent.¹
- Et dialogmøde med ledelse og repræsentanter for medarbejdere og forældre.
- En tilsynsrapport, der samler op på observationer fra tilsynsbesøg, og på dialogen med medarbejdere, leder og forældrerepræsentanter.

Den færdige rapport skal afsluttes senest 30 dage efter tilsynsbesøget og offentliggøres på institutionens hjemmeside.

Tidsplan for et pædagogisk tilsyn

Tilsynsrapporten præsenteres og drøftes som et fast punkt på det årlige forældremøde. I klyngerne orienteres klyngebestyrelserne herudover om enhedernes tilsynsrapporter mindst en gang årligt.

¹ I institutioner, der i et tilsynsår har fået "Vedligehold indsats" i alle pejlemærker, øges kadencen for det ordinære tilsynsbesøg til to år. Her gennemføres i stedet et light-tilsyn i form af en vedligeholdelsesdialog, men uden observationer.

Den pædagogiske konsulent

Alle institutioner i Københavns Kommune har en pædagogisk konsulent tilknyttet. Den pædagogiske konsulent rådgiver og vejleder løbende institutionen om blandt andet pædagogik, faglig udvikling og forældresamarbejde.

Det er den pædagogiske konsulent, der gennemfører det årlige tilsynsbesøg og skriver tilsynsrapporten.

Seks pejlemærker for kvalitet

Tilsynet tager udgangspunkt i Københavns Kommunes seks pejlemærker for pædagogisk kvalitet og sikrer, at alle love og regler for institutioner overholdes:

1. Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag
2. Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle
3. Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog
4. Forældresamarbejde – forældrepartnerskab
5. Sammenhæng – også i overgange
6. Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis Indledning

Læsevejledning

I rapporten på de kommende sider kan du læse konklusionerne fra det seneste tilsynsbesøg i institutionen. I slutningen af rapporten finder du institutionens kommentarer til tilsynsrapporten. Kommentarerne er udarbejdet i institutionens forældreråd, hvis institutionen er en del af en klynge, eller i bestyrelsen, hvis institutionen er selvejende.

Vurderinger i tilsynsrapporten

Det daglige arbejde i institutionen vurderes i forhold til de seks pejlemærker for pædagogisk kvalitet, dag- og fritidstilbud arbejder ud fra i Københavns Kommune.

For hvert pejlemærke vurderer den pædagogiske konsulent arbejdet i institutionen og placerer indsatsen i en af de tre kategorier nedenfor.

Vedligehold indsats	Tilpas indsats	Ny indsats
Anerkendelse af institutionens arbejde	Anbefalinger til justeringer af institutionens arbejde	Anmærkninger til institutionens arbejde og krav om nye tiltag
<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder målrettet med pejlemærket, så det er synligt i børnenes dagligdag. • Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning. • Institutionen skal fortsætte det gode arbejde og løbende udvikle deres indsats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder med pejlemærket, men det ses ikke tydeligt i dagligdagen. • Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, men omsættes ikke til handling alle steder. • Konsulenten kommer med anbefalinger til, hvordan institutionen kan tilpasse deres indsats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder ikke bevidst med pejlemærket. • Dagligdagen lever ikke op til god pædagogisk praksis på alle områder. • Institutionen skal sætte gang i nye indsatser, der kan ses tydeligt i dagligdagen. • Konsulenten kommer med anbefalinger til nye indsatser. • Der er faste krav til opfølgning og evaluering

Hvis du vil vide mere

Har du spørgsmål til rapporten, er du velkommen til at kontakte lederen i institutionen. Er du forælder i institutionen, vil der i løbet af året blive afholdt et forældremøde, hvor rapporten præsenteres og drøftes.

Du kan læse mere om, hvordan Københavns Kommunes institutioner arbejder med pædagogisk kvalitet og se den seneste kvalitetsrapport for hele dagtilbudsområdet på: www.kk.dk/kvalitetogtilsyn.

Tilsynsvurderinger for nuværende og sidste tilsynsår

	Sociale relationer	Inklusion og fællesskab	Sprog-indsatsen	Forældre-samarbejde	Sammenhæng	Krav om refleksion og metodisk systematik
2022	Vedligehold indsats	Tilpas indsats	Tilpas indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats	Tilpas indsats
2021	Vedligehold indsats	Tilpas indsats	Tilpas indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats	Tilpas indsats

Generelle bemærkninger

Her kan konsulenten ved behov angive informationer om institutionen, der vurderes at være relevante i forbindelse med det gennemførte tilsyn.

Den oprindelig dato for tilsynet blev grundet konsulentens sygdom rykket. Dette betød, at kommenteringsfristen kom ind i både konsulentens, medarbejderes, ledelse og forældrebestyrelsens sommerferie, hvorfor kommentering for deadline til rapporten blev rykket til start uge 35.

Pejlemærke 1: Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag

“Alle børn har ret til positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte børn har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle børn skal opleve et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

På baggrund af observationerne og dialogen vurderes det, at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, og at der arbejdes målrettet med sociale relationer, så det ses tydeligt i børnenes dagligdag, i praksis. Der observeres positivt relationsarbejde, hvor det ses, at det enkelte barn mødes omsorgsfuldt i trygge læringsmiljøer af lyttende og anerkendende pædagogiske personale. Personalet i dialogen kan med konkrete eksempler og refleksioner redegøre for et fælles fagligt fundament for relationsarbejdet, og hvordan der i praksis, arbejdes med pejlemærket. På disse baggrunde, vurderes Eventyrlandet i vedligehold indsats.

Samlet set, efterlader observationerne et indtryk af en god, rolig og positiv grundtone, hvor der tales til og med børnene i en rolig og inviterende tone. Det ses tydeligt i praksis, at personalet viser interesse for- og kan lide at være sammen med børnene, hvilket bl.a. observeres ved, at der er en varm og imødekommende tone, hvor børnene mødes med smil, glad mimik, øjenkontakt og tæt fysisk omsorgsfuld kontakt som kram, sidde på skødet, holde i hånd, være i favn (vuggestuen) og positiv italesættelse. Ligesom det observeres at personalet er omsorgsfulde og lydhør over for de udspil, som børnene kommer med og taler med børnene om deres oplevelser. Det observeres, at personalet er tilgængelige og til rådighed, og hjælper børnene når der er behov og tilbyder det enkelte barn relevant hjælp, når det ses, at et barn er bange, usikker, ked af det eller har behov for hjælp til konfliktløsning. Fx ses at børn der er ked af det, mødes af omsorgsfuldt pædagogisk personale, der fysisk bringer sig i øjenhøjde med børnene, og i et roligt og inviterende toneleje sætter ord på børnenes følelser og handlinger.

Det observeres, at personalet særligt i vuggestuen er gode til at italesætte børnenes følelser og egne handlinger: fx "du bliver ked af det", "Jeg pudser lige din næse", "jeg passer på dig".

Særligt i de planlagte små formiddagsgrupper og under frokosten observeres, at der er skabt gode betingelser for nærvær, turtagning og fælles opmærksomhed via mindre grupper omkring et fælles tredje, som leg, spille spil, male, Fri for mobberi, leg med kartoffelmel, trylle dej og modellervoks. Det ses, at denne organisering skaber gode betingelser for fordybelse om et fælles tredje, nærvær, kommunikation, fælles opmærksomhed og en opmærksomhedsdeling, hvor personalet møder alle børn med øjenkontakt, samt har øje for børnenes initiativer og de børn, der har behov for hjælp og ekstra omsorg. Det observeres, at denne tilgang til børnene skaber gode betingelser for længerevarende positive samspil mellem børn-voksne og børnene imellem. Det er gennemgående for observationerne, at der observeres opmærksomt og lydhør pædagogisk personale, der har opmærksomheden rettet mod børnene.

Det er kendetegnende for observationerne, at der observeres positive mødeøjeblikke, hvor det overvejende ses, at personalet ser, følger, afstemmer og responderer relevant på børnenes små

signaler, omsorgsbehov og initiativer. Således observeres der ofte situationer, hvor personalet viser det enkelte barn, at de har forstået barnets udtryk, hvilket ses ved at personalet sætter ord på og responderer på barnets handlinger i overensstemmelse med barnets udtryk, så personalets sprog og handlinger er tilpasset barnets udtryk, samtidig med at personalet løbende bekræfter barnets oplevelse.

Som drøftet i dialogen ses jeres arbejde med spejling og jeg-støtte i varierende grad, både blandt medarbejderne og i afdelingerne, i forhold til, hvor tydeligt det kommer til udtryk i konkrete handlinger, i praksis. Ligesom vi kort drøftede, at der bør være opmærksomhed på, hvordan personalet kan blive endnu bedre til at trække det gode relationsarbejde og de mindre børnegrupper, der ses med ind i micro overgangene, Jf. pejlemærke 2.

I dialogen kan personalet redegøre for, hvordan personalet arbejder systematisk med at få øje på, hvorvidt alle børn oplever positiv voksenkontakt og er i positiv trivsel, hvilket i praksis bl.a. sker ved at børnene gennemgås på stuemøder og via TOPI. På møderne drøftes, hvilken kontaktform og relation personalet har til børnene, og hvordan de enkelte børn trives.

Eventyrlandet har taget stilling til og kan i dialogen redegøre for, hvordan børn i udsatte positioner sikres positiv voksenkontakt på daglig basis, bl.a. via små børnegrupper, fælles videndeling om børnene og erfaringsudveksling af, hvordan de enkelte børn profiterer af at blive mødt. Videre beskrives, at man i forhold til børn i udsatte positioner er særligt opmærksom på at organisere små grupper med udgangspunkt i barnets behov, interesser og styrker. Der laves handleplaner på børn i udsatte positioner (SMTTE), som løbende følges op, evalueres og justeres.

Det beskrives, at relationsarbejdet løbende evalueres på møder, via arbejdet med TOPI og via det konkrete arbejde med handleplaner.

Anbefaling

- Fortsæt det positive relationsarbejde med fokus på mindre børnegrupper, som ses, skaber gode betingelser for omsorg, nærvær, kommunikation og fælles opmærksomhed.
- Genbesøg og reflekter over jeres planlægning og organisering i mikroovergange til og fra frokost og fra frokost til legepladsen, så der skabes bedre betingelser for nærvær og positive voksen/barn relationer i mikroovergangene, (jf. .pejlemærke 2). særligt med fokus på refleksion over:
 - Hvordan kan vi opkvalificere voksen-barn relationen i forhold til de overgange og rutiner, børnene oplever at være en del af i deres hverdagsliv i Eventyrlandet?
 - Hvordan organiserer vi overgangene til og fra frokost og fra frokosten til garderobe og til legeplads, så vi er i stand til at imødekomme alle børns omsorgsbehov? Hvad kræver det af læringsmiljøerne, gruppestørrelse og personalets positioner?

Arbejdet med anbefalingerne kan knyttes til det fælles pædagogiske grundlag i den styrkede læreplan, under barnesyn, dannelse, social udvikling og alsidig personlig udvikling.

Pejlemærke 2: Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle

“Alle børn skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Børn med særlige behov skal inkluderes i fællesskabet med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for børnenes egne kulturfællesskaber er central”

Indsats

Tilpas indsats

Begrundelse

På baggrund af observationerne og dialogen vurderes, at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, og at Eventyrlandet har en god pædagogisk praksis (jf. vurderingskriterierne i tilsynet), men det ses ikke tydeligt omsat i praksis, alle steder. Personalet kan i dialogen med konkrete eksempler beskrive, hvordan der i praksis arbejdes med inklusion og fællesskaber. Det er i læreplanen beskrevet, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner. De udslagsgivende parameter for vurderingen tilpas indsat begrundes i, at det vurderes, at der er udviklingspotentiale i forhold til at nedenstående punkter ses tydeligere i praksis, på tværs af stuer/medarbejdere/afdelinger og på legepladsen:

- En yderlig kvalificering af læringsmiljøet på legepladsen med fokus på, hvordan det systematisk sikres, at alle børn har deltagelsesmuligheder i og er en del af børnefællesskaber/leg på legepladsen.
- En yderlig kvalificering af, hvordan personalet systematisk via legen kan understøtte alle børns adgang til- og deltagelsesmuligheder i børnefællesskaberne og leg. Særligt med fokus på personalets rolle- og deltagelse i legen.
- Videreudvikling af det fysiske læringsmiljø, så det i højere grad understøtter leg, børnefællesskaber og børnenes deltagelsesmuligheder heri.
- En yderlig kvalificering af at indtænke alle (rutine)situationer i løbet af dagen som pædagogiske mulighedsrum, hvor alle børn får deltagelsesmuligheder.
- En yderlig kvalificering af og tilrettelæggelse af Micro overgangene og til og fra aktivitet/leg/rutiner.

Leg, inklusion og børnefællesskaber: Observationerne tegner et billede af, at størstedelen af jeres børn er en del af et større eller mindre børnefællesskab, og er en del af positive børnefællesskaber i løbet af formiddagen. I praksis ses flere eksempler på positivt inklusionsarbejde, der skaber gode rammer og muligheder for børnenes deltagelsesmuligheder i børnefællesskaberne, bl.a. via det fælles tredje i mindre børnegrupper omkring planlagte vokseninitierede aktiviteter og lege. På baggrund af konkrete observationer drøftede vi flere situationer, der viser at personalet i de små grupper lykkes godt med at få øje på og inddrager de børn, der ser ud til at have brug for understøttelse til deltagelse i fællesskaberne, ved at invitere, give tid, komme med konkrete handleanvisninger og guide børnene ind i fællesskaberne og det fælles tredje man er sammen om. Som drøftede i dialogen ses der i alle gruppe omsorgsfulde og engageret personale, der tilbyder børnene at være sammen om et fælles tredje som rim og remser, fri for mobberi, trylledej, finde snegle og snegleløb, male, lege hule, lege med modellervoks, lave drager. Men i enkelte grupper, observeres, at den planlagte aktivitet, er planlagt så den ikke rammer alle børn i gruppen, inde for

nærmeste udviklingszone. Hvilket fx ses ved, at børnene forlader den pågældende aktivitet, eller ses have få deltagelsesmuligheder i aktiviteten, og at personalet ikke i tilstrækkeligt omfang får hjulpet børnene i samspil med hinanden.

På baggrund af konkrete observationer af leg drøftede vi i dialogen, at der ses en stor variation i, hvordan personalet deltager i og understøtter børnenes lege, og herigennem skaber forskellige betingelser for børnenes deltagelsesmuligheder i legen og muligheder for at indgå i samspil med hinanden. På alle stuer ses personale der har opmærksomheden rettet mod børnene, men der ses store forskelle på, hvordan personalet understøtter legen og hjælper børn i samspil med hinanden. Der ses medarbejdere, der er eminente til at sætte lege i gang, deltage i, og stilladsere børnenes lege, bidrage til og udvide legen, hvis legen er ved at gå i stå. Det ses, at børnene profiterer af, at personalet er med til at understøtte, bidrage ind i og udvide legen, ved fx at komme med ideer. Samtidig ses medarbejdere, der ikke har det samme blik for, hvordan den voksne kan være med til at understøtte og stilladsere børnenes leg, men primært går bag ved legen, ser på børnenes leg, stiller legetøj til rådighed, og er til rådighed, hvis børn mangler legetøj, børnene selv henvender sig eller der opstår konflikt. Det ses, at det for enkelte børn får den betydning at de går fra den ene leg/aktivitet/legetøj til det andet, uden at finde i fordybelse, leg og samspil.

I dialogen beskrives, hvordan der er et særligt blik for børn i udsatte positioner, der har behov for særlig støtte til at komme ind i fællesskaberne. Fx beskrives, at personalet har gode erfaringer med at lave mindre børnegrupper, hvor der er fokus på barnets interesser og kompetencer, og relationer med få børn, der giver børnene muligheder for at spejle sig i hinanden og udvikle legestrategier. Der udarbejdes skriftlige individuelle handleplaner på børn i udsatte positioner med konkrete tiltag i forhold til at inkludere alle børn i børnefællesskaberne. Handleplaner evalueres og justeres løbende. Forældrene inddrages i udarbejdelse af handleplaner på børn. Videre beskrives, at ressourceforum og relevante supportpersoner bruges til sparring i forbindelse med børn i udsatte positioner.

Legepladsen: Som drøftede i dialogen ses fortsat en forbedring i forhold til, at personalet er fordelt på legepladsen, ligesom det ses, at personalet om formiddagen er gode til at få fordelt sig i mindre grupper på legepladsen. Videre drøftede vi, at der fortsat ses forbedringspotentiale i forhold til, at det bliver tydeligere, hvad børnene skal have ud af at være på legepladsen, og hvordan personalet kan understøtte alle børn i at komme i leg og samspil med hinanden. Dette begrundes i, at der på legepladsen både ses gode eksempler på personale, der er sammen med børnene om et fælles tydeligt tredje som fx, at finde dyr, finde snegle og snegleløb og leg i legehus, hvor alle børn har deltagelsesmuligheder. Samtidig ses eksempler på personale, der har opmærksomheden rettet mod børnene, er omsorgsfulde og opsøgende, men ikke ved, hvad de skal, og hvordan de kan deltage- og bidrage ind i lege og understøtte alle børns deltagelsesmuligheder i børnefællesskaberne.

På baggrund af konkrete observationer drøftede vi, at observationerne, viser, at det efter frokosten er uklart, hvilke medarbejdere, der har positionen i forhold til at sikre, at alle børn enten er i fordybelse, "udforsker verden på egen hånd", eller har brug for omsorg eller støtte til at komme i leg/fællesskab. Det ses, at det får den betydning, at enkelte børn kommer i udsatte positioner, og hvor personalet kun af og til får øje på det, og har mulighed for at hjælpe børnene ind i leg- og børnefællesskaber.

Børnenes deltagelsesmuligheder og inddragelse i dagligdagens opgaver og rutiner:

Observationerne viser, at der i varierende grad er fokus på at inddrage børnene i dagligdagens rutiner og opgaver. Fx ses, at børn guides i og understøttes i selv at tage overtøj og sko på, da de skal på legeplads, selv henter madpakker (Sions), henter mad i køkkenet, øser mad op, hældes vand op, henter vand til maling. Ligesom det ses, at børnene opfordres, til- og understøttes i at hjælpe hinanden og i oprydning efter endt leg/aktivitet. Særligt i forhold til måltiderne, observeres store forskelle på børnenes deltagelsesmuligheder i forbindelse med selve måltidet, og i overgangene før og efter frokosten. På andre stuer ses, at det er personalet, der henter, mad, hagesmækker, henter service på vognen, dækker borde, øser mad op, hældes vand i kopper og rydder op efter endt måltid, uden børnene inddrages. Det får den betydning, at der opstår lange ventetid, hvor børn sidder ved bordene og venter, mens alle voksne ordner praktiske ting og gør klar til måltidet. I dialogen drøftede vi, at der opstår en del uro, ventetid for børnene og voksne, der på kryds og tværs samtidig rejser sig fra bordene og bliver optaget af praktiske gøremål, uden at børnene inddrages eller der sættes en forudsigelig ramme for, hvad der skal ske, fx ses på en stue, at medarbejderne på skift henter mad, mens én voksen står op og har overblik ved bordene, mens børnene spiser.

Personalets organisering og positioner i microovergangene:

I dialogen beskrives, at man siden tilsynet i 2021 har arbejdet med at forbedre microovergangene. Det observeres, at der er aftalt tydelige ramme om positioner og opgavefordeling, og at personalet på alle stuer afstemmer med hinanden, hvem der har hvilke positioner, men det ses ikke, at det sker i praksis som en forankret praksis. Det ses, at personalet ikke i praksis får gjort det, de har aftalt. Det ses, at det får den betydning, at for stor børnegruppe kommer til at være på toilettet og vaske hænder, og i garderoben på samme, hvilket ses medfører, at der opstår ventetider for nogle børn, at enkelte børn med deres adfærd, viser, at de ikke ved hvad de skal og at enkelte medarbejder kommer til at have ansvar for en større børnegruppe på stuen eller legepladsen, mens de øvrige medarbejdere har fokus på praksisrelaterede opgaver, uden inddragelse af børnene. Det observeres, at der på nogle stuer er skabt positive forbedringer i forhold til, hvordan personalet arbejder med at dele sig op i mindre grupper i forbindelse med mikroovergangene. Det ses, at denne organisering skaber rolige og glidende overgange, der skaber sammenhænge og forudsigelighed for børnene.

Det fysiske læringsmiljø: Det observeres, at der på tværs af stuer/afdelinger er indrettet fysiske læringsmiljøer, der skaber gode betingelser for forskellige legemuligheder som rolle- og forestillingsleg, konstruktionsleg, parallellege, og genstandsrettet leg. Generelt ses, at stuerne er indrettet med rum i rummet og i små tematiserede legezone, der giver gode muligheder for at lege i mindre grupper. Legetøj, spil, papir og farver ses overvejende placeret tilgængeligt i børnehøjde, så børnene har adgang til dette. Som drøftede i dialogen ses der stuerne imellem variation i hvordan og hvorvidt, der er gjort klar til legen og hvor tematiserede legezone er indrettet, og dermed hvor tydeligt, det set fra et børneperspektiv er, hvad man kan lege. På nogle stuer er der tydeligt gjort klar til køkken-leg, bil-leg, cafe-leg m.m, så det inspirerer børnene til længerevarende lege. Ligesom der på nogle stuer er tydelige billeder af, kassernes indhold, som skaber et visuelt overblik for børnene.

I dialogen drøftede vi, at der i vuggestuen er forbedringspotentiale i forhold til, at gøre endnu mere klar til lege og indrette i flere tydelige tematiserede legezone, der i højere grad inviterer til leg. Og at der i børnehaven, på nogle stuer, er forbedringspotentiale i forhold til at gøre klar til legen og et større fokus på legezone med rollelege, børnene kender fra deres hverdag, fx i form af flere rekvisitter.

Desuden drøftede vi, at I med fordel kan være opmærksom på, at det fysiske læringsmiljø på legepladsen for nogle børn stiller store krav, til børnenes lege-kompetencer og forestillingsevner, idet der i mindre grad er tydelige tematiserede legezone, hvor det er tydeligt hvad man kan lege, og mangel på legetøj og rekvisitter, der kan være med til at inspirere de børne- og vokseninitierede lege, for de børn som har svært ved selv at finde ind i/finde på leg

Anbefaling

Dette års anbefalinger, læner sig op ad sidste års anbefalinger, da det vurderes, at I er i god proces med at arbejde med anbefalingerne, men at det endnu ikke ses, at anbefalingerne er blevet til hverdagshandlinger, der ses tilstrækkeligt tydeligt og afspejles som en forankret praksis på tværs af stuer/afdelinger.

Leg og de professionelle rolle i de børne- og vokseninitierede lege:

- Det anbefales at reflektere og arbejde med et fælles fagligt grundlag for, hvordan personalet kan tilvejebringe gode betingelser for legen, ved at bidrage ind i, deltage i og hjælpe børnene med at udvikle legestrategier ved at understøtte børnenes leg, i såvel de børne- som vokseninitierede lege, jf. Styrkede læreplan.

Inspirationsspørgsmål i forhold til refleksioner af fælles fagligt fundament for de professionelle rolle i legen, kan være:

- Hvordan kan personalet konkret via forskellige positioner i de børne- og vokseninitierede lege bidrage ind i legen. Fx ved at deltage i, stilladsere- og understøtte børnenes leg, og støtte op om børnenes egne fællesskaber.
- Hvornår og hvordan skal personalet gå foran legen (fx øve legestrategier ved at understøtte turtagning, inspirere og igangsætte lege med fokus på børnenes nærmeste udviklingszone, deltage i legen som rollemodel og støtte børnene i fælles opmærksomhed omkring legen), gå ved siden af legen (observere og assistere løbende, give ideer og hjælpe med at løse konflikter, hvis legen er ved at gå i stykker) og gå bagved legen (observere i baggrunden og se, hvilke dynamikker der er på spil, og hvad der interesserer børnene - bidrage ind i og understøtte legen ved behov).

- Drøft konkrete lege, og hvordan den voksne i konkrete handlinger kan bidrage ind i disse lege. Fx hvordan kan den voksne bidrage ind i leg; i genstandsrettet leg, i sandkassen, i leg med klodser, parallel-lege, i køkkenleg, bil-leg, som-om-leg-, rollelege og regellege m.m.
- Reflekter og diskuter, hvordan det fysiske læringsmiljø skal være indrettet, med henblik på at give børn i alderen 0-6 år gode betingelser og deltagelsesmuligheder for at lege? Hvilket legetøj og hvilke tematiserede legeområder skal være til rådighed?

Inspiration i forhold til børns leg og de voksnes rolle i legen, kan findes i bogen: "Kom ind i legen! Fælles legemanuskripter som pædagogisk metode" af Kristina Avenstrup og Sine Hudecek. Bogen har gode praksiseksempler på metoder, der har til formål at sikre alle børn adgang til legefællesskaber, fx fælles legemanuskripter. Ved interesse sparrer undertegnet gerne på, hvilke kapitler, der giver god mening at finde inspiration i. Ligeledes kan der findes inspiration i EVA'S materialer: "Leg for Børn", "Modul om leg", "Kort om leg". Desuden kan I finde inspiration i bogen "Leg for sjov og alvor" af Susan Hart m.fl., samt legekortene "Leg for sjov og alvor - kort fortalt" af Susan Hart m.fl., som er legekort udviklet til at stimulere de 0-3årige børns følelsesmæssige og sociale udvikling. Ligesom sprogforsker Pia Thomsens skema "Deltag i leg og lær sprog", kan inspirere.

Legepladspædagogik: Reflekter over, hvad den fælles røde tråd for Eventyrlandets legepladspædagogik skal være:

Forslag til refleksions spørgsmål:

- Hvordan ser god legepladspædagogik ud i Eventyrlandet, hvis vi kommer i mål med vores pædagogiske intentioner? Hvilke læringsmiljøer skal tilrettelægges? Hvad skal de professionelle konkret gøre? Hvordan kan vi se det i praksis om tre, seks, ni og tolv måneder? Hvilke konkrete handlinger, skal vi se efter i praksis?
- Hvad skal børnene have ud af at være på legepladsen? (Formålet) Og, hvad kræver det af personalets positioner, organisering og de fysiske læringsmiljøer? Hvilke deltagelsesmuligheder skal børnene have?
- Hvad kan vi tilbyde børnene? Hvad ønsker vi at udvikle?
- Hvordan kan vi skabe en balance mellem børne- og vokseninitierede lege? Og hvad er personalets rolle?
- Hvordan sikrer vi, at alle børn oplever at være en del af børnefællesskaberne på legepladsen? (hvad skal vi være opmærksomme på?)
- Hvordan gør vi legepladsen til et sjovt, omsorgsfuldt og lærerigt uderum, for alle børn?
- Hvad vil vi gerne se børnene og personalet gøre, hvis vi lykkes med vores intentioner?
- Det anbefales, at I har et skærpet fokus på de børn, der ikke gør særligt væsen ud af sig selv, men ser ud til at have behov for støtte til at komme i leg og ind i børnefællesskaberne på legepladsen. Dette ved at have en systematik, der sikrer, at I har bedre muligheder for at få øje på, hvorvidt alle børn er en del af leg/børnefællesskaber eller, hvorvidt der er børn, der har brug for hjælp til at få adgang til og deltagelsesmuligheder i leg og børnefællesskaber. Dette kan fx gøres ved, at de professionelle har tydelige positioner når de arbejdes i større børnegrupper, som fx kan se ud på følgende måde:

Personalets positioner på legepladsen, når I er samlet i større børnegrupper: Reflekter over, de professionelles positioner på legepladsen. Hvordan skal rollefordelingen være? Ved at være bevidste om, at de professionelle har forskellige positioner på legepladsen, er der mulighed for at skabe endnu bedre betingelser for, at alle børn har en oplevelse af at være en del af børnefællesskaberne. Afprøv fx tre følgende pædagogiske positioner:

- **1. Omsorgsgiver/opsøgende:** Er opmærksomme på børn, der ser ud til ikke at være en del af børnefællesskaberne og hjælper børn ind i lege/fællesskaber. Stimulerer, igangsætter til leg og samspil børnene imellem, med det formål at favne børn, der har brug for ekstra omsorg i forhold til at komme i samspil med andre børn.
- **2. Flyver:** Hjælper børnene med praktiske ting, hjælper med at løse konflikter og trøster børn. Kan også være i leg/samspil med børnene, men er opmærksom på at have overblikket og have øje for de børn, der har brug for hjælp.
- **3. Fordyber (fordybelse):** Er igangsætter af lege og fordyber sig i længevarende leg/aktivitet med børnene, velvidende at dette er muligt, da andre voksne har fokus på børn, der er kede af det og/eller har brug for hjælp. Her dannes en tryk base på legepladsen, hvor der er vokseninitierede lege/aktiviteter, som børnene kan søge hen til ved behov. Ved at indtage disse forskellige positioner på legepladsen, gør de professionelles sig tilgængelig så der er noget for børnene at

inkludere sig i. Ligesom en bevidst organisering af de professionelle positioner og baser på legepladsen giver børnene bedre deltagelsesmuligheder i fællesskaberne.

- Desuden kunne det være interessant at bringe børneperspektivet i spil, fx ved at reflektere over:

- Hvordan kan vi blive klogere på og inddrage børnenes perspektiver på, hvad de synes er sjovt på legepladsen? (Fx ved dialog, tegne, selv tage billeder, børn sætter post it notes på deres yndlingssteder). I kan finde inspiration i temahæftet "Børneperspektiver".
- Hvordan kan vi være med til at give børnene muligheder for deres "egne rum" og egne lege på legepladsen og samtidig sikre, at alle børn har adgang til børnefællesskaberne? I kan finde inspiration i EVAS temahæfter: "Samspil på legepladsen" og "Leg for børn".

Ideer til det fysiske læringsmiljø på legepladsen, der kan understøtte børnenes deltagelsesmuligheder i lege:

- Indrette flere tematiserede legezoner med velkendte rekvisitter, som i højere grad inviterer børnene til tematiserede lege og rolle-lege og fordybelse i mindre grupper. Fx pakkeshop, lufthavn, bager, is-bod, butik, tankstation, restaurant, pizzeria. Desuden ved at gøre klar til legen ved at have rekvisitter omkring husene, som køkken, køkkenting, dukker, is-skilte/butiksskilte m.m.
- Lave udegrundsskasser, der kan tages frem i forhold til en konkret leg. Desuden anbefales det, at lave legemanuskripter på to-tre lege (med tilhørende remedier), som kan leges på legepladsen (se evt. bogen "Kom ind i legen – fælles legemanuskripter som pædagogisk metode") sprogforsker Pia Thomsen skema "Deltag i leg og lær sprog". Laminer evt. billeder af udegrundsskasserne og de konkrete lege og hæng på grunden, så børnene inddrages, inspireres og kan se, hvilke legemuligheder der er. Træk på jeres gode erfaringer, der ses i forhold til hvordan de professionelle bidrager ind i, deltager i og understøtter de børne- og vokseninitierede lege indenfor – Tænk på legepladsen som et rum/stue uden tag.
- Reflekter og diskuter, hvordan det fysiske læringsmiljø på legepladsen skal være indrettet, med henblik på at give børn i alderen 3-6 år gode betingelser for at lege? Hvilket legetøj og hvilke tematiserede legeområder skal være til rådighed?

Mikroovergangene: Der bør være en skærpet opmærksomhed på det pædagogiske formål med overgangene til og fra måltiderne og den "mellemløstid" der opstår, og hvordan I i højere grad kan organisere og tilrettelægge et udviklende læringsmiljø i Micro overgangene. Set fra et børneperspektiv og fokus på, at der skal tilrettelægges læringsmiljøer fra 7-17 (jf. Styrkede pædagogisk læreplans fokus på læringsmiljøer hen over hele dagen og børns ret til inddragelse og aktiv deltagelse i eget liv), hvornår giver det så mening at løse hvilke opgaver/positioner og hvornår og hvilke opgaver kan børnene inddrages i?

Genbesøg og reflekter over jeres planlægning og organisering i mikroovergange. Inspiration til refleksionsspørgsmål:

- Hvordan kan I skabe bedre betingelser for nærvær og børnenes deltagelsesmuligheder i mikroovergangene, så der skabes sammenhæng fra en aktivitet/rutine til en anden? Hvad skal børnene have ud af Micro overgangene?
- Hvordan organiserer I overgangene fra en aktivitet/rutine til en anden aktivitet/rutine, så der ikke opstår unødigt ventetid for børnene? Hvad kræver det af organiseringen, gruppestørrelse, læringsmiljøerne og personalets positioner?
- Indtag børneperspektivet og gå på opdagelse med børnene i, hvordan det er at være en del af Micro overgangene. Et greb kan være at videofilme overgangene og efterfølgende analysere og reflektere over, hvad der virker godt og hvilken betydning jeres organisering får for børnene, set fra et børneperspektiv. Heri kan I finde en nøgle til, hvad I skal gøre mere og/eller mindre af.
- Reflekter over hvordan I kan skabe mere sammenhæng i overgangene og indtænke børnene endnu mere ind i de daglige hverdagsrutiner, så der sker en større sammenhæng fra den ene aktivitet til den anden.
- I kan evt. reflektere og afprøve, hvorvidt der kan skabes sammenhænge i- og mindre ventetid for børnene i overgangen ved at den samme voksne følger den samme lille børnegruppe over tid, (i formiddagsgruppen og i overgangene til og fra måltidet), så én voksen har ansvar for hver deres lille gruppe over længere tid, så der skabes bedre betingelser for at skabe sammenhænge frem for overgange. Den gruppe der skal blive på stuen, kan evt. være dem der inddrages i at rydde op efter

måltidet og gå med vognen i Køkkenet, og igen inddrages i at gøre klar til frokosten og de øvrige børn kommer tilbage på stuen.

Børnenes deltagelsesmuligheder i dagligdagens opgaver og rutiner- Fokus på, at alle rutinesituationer i løbet af dagen omdannes til pædagogiske mulighedsrum:

- Lav fælles faglige refleksioner af, hvordan I gør alle rutinesituationer i løbet af dagen til pædagogiske mulighedsrum, hvor børnene tilbydes deltagelsesmuligheder, Jf. styrkede læreplan. Start evt. med tiden før og efter- og selve formiddagsmåltidet. - Det anbefales, at I over jer i at inddrage børnene endnu mere i hverdagens rutiner, så børnene får flere deltagelsesmuligheder (særligt i vuggestuen, Frøerne og Davids). Fx ved at frokosten i højere grad indtænkes som et pædagogisk læringsmiljø, hvor børnene får erfaringer med at hjælpe med at dække bord, selv hælde vand i kopper, øser mad op m.m.

- Øv jer i at skabe sammenhænge fra en aktivitet/rutine til en anden, fx når jeg skal spise vasker jeg hænder, henter hagesmæk (vuggestuen), hælde vand i kop, øser mad op og skubber maden videre til min sidekammerat, så det sker på alle stuer. Del hinandens gode erfaringer.

- Øv jer i at skabe mere ro og fordybelse i overgangen til frokosten ved at inddrage den lille børnegruppe, der er inde på stuen i at gøre hagesmække klar (vuggestuen), skubbe stole ind til bordet, hente mad, dække bord og vaske hænder, så disse hverdagsrutiner sker i mindre grupper og der er gjort klar til de øvrige børn, når de er færdig med deres gruppe. På denne måde får I ikke samlet en stor børnegruppe på stuen, hvor alle praktiske ting skal ordnes på samme tid, men får gjort det til en pædagogisk aktivitet i mindre grupper.

I kan evt. finde inspirationsmateriale til refleksionerne i materialet: Skab læringsøjeblikke i hverdagens små rutiner her: Dialogmateriale: Skab læringsøjeblikke! - i hverdagens små rutiner - Dansk Center for Undervisningsmiljø (dcum.dk). I forhold til arbejde med at gøre alle hverdagens rutinesituationer til pædagogiske mulighedsrum, kan I evt. finde god inspiration i bogen: "Pædagogiske rutiner i dagtilbud" af Søren smidt mfl.

Det fysiske læringsmiljø:

Det anbefales, at I styrker børnenes betingelser for at indgå i længerevarende lege og børnefællesskaber ved at gøre klar til legen, og ved at skabe flere rum i rum og tematiserede legezoner. I bør fortsætte jeres fokus på at gøre klar til legen, så det ses tydeligt i praksis på alle stuer. I forhold til at tilrettelægge fysiske læringsmiljøer for vuggestuebørn og børnehalebørn, hvor der er gjort klar til legen, er det hensigtsmæssigt at tage højde for:

- At det 0-3årige barn er konkret-tænkende, så tænk i flere tematiserede legemiljøer børnene kender fra deres hverdag, da dette inspirerer til leg. Fx puslemiljø (dukke, puslebord, seng og bleer, så der kan skiftes, pusles og puttes dukker), køkken med tilhørende rekvisitter, som børnene kender fra deres hverdag, vaskehal, dyr i zoologisk have, bondegård, bil-miljøer (biler, veje, garager), læge, butik, bager, bus.
- Det 3-6årige barn. indret flere tydelige tematiserede legezoner, særligt med fokus på mulighed for at lege rollelege, som børnene kender fra deres hverdag. Fx køkken, vaskehal, pakkepost, butik, familie-lege, læge, tandlæge, bil-værksted, frisør, pizzeria/restaurant, is-bod m.m.
- Grib det, der interesserer børnene og skift jævnligt det opstillede legetøj ud.
- Være opmærksom på at stille legetøjet frem, så det fremstår indbydende og klar til leg, uden forberedelse, frem for at have legetøj i kasser.
- Gør klar til legen, frem for at rydde op. Tag fx billede af, hvordan legezonerne kan se ud, når de er gjort klar til legen, og sæt billedet ved legezone, så kan børn og voksne leg "sæt på plads legen" og samtidig gør legezone klar.
- For de mindre børn er det vigtigt, at elementerne er genkendelige, idet børnene er afhængige af konkrete, da de endnu ikke har udviklet evne til at kunne forestille sig, at "noget" er noget "andet".
- Tænk i indretning, der støtter rollelege og begyndende rolle-lege. Fx stille to køkkener ved siden af hinanden, to gryder og to grydeskeer, der appellerer til spejling og samspil børnene imellem (vuggestuen).
- Tænk i legezone der rummer: 1) Steder at lege parallelt (vuggestue) Rolleleg børnehaven og (begyndende rolleleg, vuggestue, 2) steder at lege selv, 3) steder hvor de voksne kan indgå i fælles lege og aktiviteter med børnene, 4) steder hvor flere kan lege sammen, 5) Steder, hvor der er mulighed for at trække sig tilbage og nyde en rolig hvilestund.

I kan evt. finde inspiration i bøgerne: "Rum og læring for de mindste - Om at skabe læringsmiljøer i vuggestuen" og "Rum og læring - om at skabe gode læringsmiljøer i børnehaven". af Charlotte Ringsmose og Susanne Ringsmose Staffeldt. "Magiske rum - Læringsmiljøer i daginstitutionen" af Louise Friis. og på disse link fra DCUM: Projekt: Alsidige og kvalitetsstærke legemiljøer i dagtilbud - Dansk Center for Undervisningsmiljø (dcum.dk) Børnemiljøer i praksis: To gode eksempler på legemiljøer - Dansk Center for Undervisningsmiljø (dcum.dk)

Anbefalingerne i dette pejlemærke kan knyttes til arbejdet med det fælles pædagogiske grundlag under temaerne: børnefællesskaber, leg, børn i udsatte positioner, dannelse, børneperspektiv og pædagogisk læringsmiljø, der beskriver at læringsmiljøerne skal tilrettelægges så børn får mulighed for at være aktive deltagere og medskabere af egen læring

Pejlemærke 3: Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog

“Alle børn skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog”

Indsats

Tilpas indsats

Begrundelse

Det vurderes, at Eventyrlandet arbejder med at skabe positive udviklingsmuligheder, i forhold til børnenes kommunikative og sproglige udvikling, hvilket delvis afspejles i praksis. I dialogen kan personalet med konkrete eksempler redegøre for, hvordan der arbejdes med pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre, tanker, behov og ideer, (jf. styrkede læreplan). Det sprogpedagogiske arbejde er beskrevet i læreplanen. Personalet kan redegøre for systematiske procedurer i forhold til, hvordan børn i sproglige udfordringer understøttes, i samarbejde med barnets forældre. På disse baggrunde vurderes, at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning. Observationer af praksis viser, at sprogarbejdet ikke i tilstrækkelig tydelig grad, skaber udviklingsmuligheder for alle børns sproglige udvikling. Dette ses ved, at der observeres store forskelle i personalets anvendelse af sprogunderstøttende strategier. Ligesom det ses, at børn der ikke selv sprogligt opsøger personalet har færre muligheder for at udfolde, øve og gøre sig erfaringer med sproget. På disse baggrunde vurderes Eventyrlandet i tilpas indsats.

På baggrund af konkrete observationer drøftede vi, at der ses flere eksempler på, hvordan personalet i aktiviteter, lege og samtaler arbejder med sprogunderstøttende strategier, der bidrager til at udvide og strække børnenes sprog. Fx ses personale, der tilpasser deres sprogbrug til det enkelte barns nærmeste udviklingszone, og i mødet med børnene bruger udvekslingstenen og anvender sprogunderstøttende strategier, som turtagning, stille åbne nysgerrige spørgsmål (Fx “Hvad legede i?” “Hvad skete der så?” “Kan I huske hvad, der skete sidst vi var på tur?”), giver tid og afventer børnenes udspil. Det ses, at anvendelsen af de sprogunderstøttende strategier, skaber gode betingelser for at understøtte sproget, og at børnene får gode muligheder for at udfolde, øve, eksperimentere og gøre sig egne erfaringer med kommunikation og sprog. Ligesom der i børnehaven ses flere eksempler på, at personalet udvider og strækker børnene sprog, som det fx ses, da børn stiller spørgsmål til, hvad et badeværelse og en fisks gæller er, og dette bliver udfoldet med konkrete eksempler og hvad et badeværelse og fiskens gæller bruges til. Særligt i vuggestuen ses, at personalet er gode til at fange børnene enkelte ord og bruge disse til at invitere børnene ind i dialoger, bekræfter og benævner børnenes sproglige initiativer og italesætter, ord begreber og handlinger.

I dialogen drøftede, vi at der samtidig ses personale, der ikke i samme grad er opmærksom på at anvende sprogunderstøttende strategier i mødet med børnene, og hvordan man i praksis kan bidrage til- og invitere børn ind i længerevarende dialoger med turtagning. Alle medarbejdere er søde, imødekommende og taler til og med børnene i en rolig tone, men der ses flere medarbejdere som på eget initiativ har få dialoger med børnene, og som kommer til at stille lukkede ja/nej spørgsmål, som lukker for dialoger og dermed for, at børnene får egne erfaringer med at udfolde sproget, (fx “smager det godt?” “Har du været på legepladsen?” “legede du med X”). Særligt i måltiderne ses store variationer i forhold til, hvordan og hvor meget personalet bidrager til og inviterer børnene ind i dialoger.

Som drøftede i dialogen, ses flere eksempler, der viser personale, som har gode sprogudviklende dialoger med børnene, hvor personalet er opmærksom på turtagning i kommunikationen, lytte, holde pauser, folde ord ud og holde dialogen i gang ved at invitere børnene ind i samtaler med udgangspunkt i børnene interesser og egne fortællinger. Samtidig drøftede vi, at der under observationerne ses et mønster i, at de børn, der har meget sprog og tager sproglige initiativer har mange dialoger med turtagning i kommunikationen, mens de børn, der ikke af sig selv opsøger de voksne med sproglige initiativer eller finder ind i leg med andre børn, (jf. pejlemærke 2) har færre sproglige deltagelsesmuligheder for at øve og gøre sig erfaringer med sprog og kommunikation, både i legen, rutinerne og under måltiderne. Det giver anledning til refleksioner af, hvorvidt de børn der har størst behov for at øve og eksperimentere med sproget, får mulighed herfor?

Generelt observeres, at børnene under formiddagens lege og aktiviteter, og under måltiderne er fordelt i mindre grupper, hvilket ses skaber gode betingelser for kommunikation, dialog, fælles vedvarende opmærksomhed, øjenkontakt, et lavt støjniveau og udveksling af sproget. På observationsdagene observeres, at der arbejdes med børnenes sproglige opmærksomhed og udvikling på flere niveauer, bl.a. via dialogisk læsning, sang, dialoger i aktiviteter, lege og måltider, samt via rim og remser. Som drøftede i dialogen ses eksempler på aktiviteter, der er planlagt med fokus på en høj grad af undervisningstone, og hvor børnene sidder ved borde og venter på, at det bliver deres tur. Det ses fx i en aktivitet omkring rim og remse kort, hvor en lille gruppe børn og en medarbejder sidder ved et bord, og medarbejderen spørger børnene én ad gangen, fx "hvilken farve er musen?" "Hvad farve er huset?" "denne her farve er gul, ved du hvad denne her farve er?". Det ses tydeligt, at intentionen er at lære børnene forskellige ord, udvide børnenes begrebsforståelse, ordforråd og deres kendskab til rim og remser. Medarbejderen er meget omsorgsfuld og roser alle børn for deres deltagelse. Det ses, at denne form ikke giver lige gode sproglige deltagelsesmuligheder for alle børn, idet formen appellerer til, at der er rigtige og forkerte svarmuligheder, ligesom der opstår lange ventetider før man sprogligt får lov til at byde ind og være aktiv deltagende. I dialogen drøftede vi, hvordan man kan tilsætte en højere grad af leg i den form for aktiviteter, hvor flere børn har deltagelsesmuligheder på samme tid, og er i større samspil med hinanden.

I dialogen beskrives, at man sprogvurderer alle tre- og femårige børn. Der laves sprogvurdering på de 4årige børn, hvor sprogvurderingen, har vist at der er behov for yderlig opmærksomhed. I forlængelse af sprogvurderingerne laves der individuelle handleplaner på børn, hvor sprogvurderingen viser at der er behov, samt på gruppen/læringsmiljøet. Handleplanerne justeres, evalueres og følges løbende op. I forlængelse af sprogvurderingerne vejleder Eventyrlandets egen sprogspædagog den enkelte stue i, hvordan der konkret kan arbejdes med sprogvurderingens resultater. Ligesom man ser efter, hvorvidt der ses bestemte mønstre i sprogvurderingerne, som man skal arbejde med i en periode, fx rim og remser. Videre beskrives, at man i vuggestuen arbejder med sprogtrappen til at identificere det enkelte barn og gruppens nærmeste sproglige udviklingszone, og i forlængelse heraf anvender data til at målrettet det sproglige læringsmiljø. I dialogen drøftede vi kort, at det af sprog-data i SAS-VA fremgår, at man har sprogvurderet 141 børn i 2021. Data viser, at 21 børn som er sprogvurderet som 5-årige i 2021, og som også har en tre-års sprogvurdering, er der for flertallet af børnene sket en sproglige progression, hvilket peger på, at den sproglige indsats man har iværksat, har haft positiv effekt for børnene.

I dialogen beskrives, at man ved bekymring for et barns sproglige udvikling har en klar strategi og systematik for, hvordan der handles. Der foretages observationer og en afdækning af på hvilke områder barnet er i sproglige udfordringer, og hvor barnet har sproglige styrker. Der laves en sprogvurdering. Der laves skriftlige individuelle handleplaner, som løbende følges op, justeres og evalueres. Forældrene inddrages altid tidligt i sprogindsatsen omkring deres barn. Forældrene inviteres ind i, hvad der sprogligt arbejdes med i Eventyrlandet og forældrene vejledes i, hvordan de hjemme kan understøtte barnets sprog, så der sker et samarbejde om at understøtte barnets sproglige udvikling. Der er opmærksomhed på at inddrage relevante supportpersoner.

Det observeres, at det fysiske læringsmiljø overvejende er indrettet så det understøtter børnenes kommunikative og sproglige udvikling, fx i form af bøger i børnehøjde og billeder/plakater på væggene, og på nogle stuer er der tal og bogstaver på væggene, så børnene bliver præsenteret for skriftsproget. Desuden ses papir, farver og blyanter i børnehøjde (i børnehaven), som giver børnene mulighed for at tegne og legeskrive. Stuerne er overvejende indrettet i mindre

tematiserede legezone, der inviterer til forskellige lege og aktiviteter, som giver gode muligheder for sproglig interaktion børnene imellem og mellem børn-voksne.

I dialogen beskrives, at Eventyrlandet løbende har fokus på kompetenceudvikling og intern sparring i forhold til at understøtte og videreudvikle det sprogpedagogiske arbejde. Som eksempler nævnes, at man har deltaget i et sprogkompetence forløb med sprogforsker Pia Thomsen, at vuggestuen har deltaget i kursus omkring anvendelsen af sprogtrappen i vuggestuer. Ligesom Eventyrlandet har ansat deres egen sprogpedagog, som på tværs af alle afdelinger inspirerer og sparrer i forhold til det konkrete sprogpedagogiske arbejde på de enkelte stuer, så det bliver praksisnært. Ydermere beskrives, at der er fokus på at anvende data fra sprogtrappen (vuggestuen) og sprogvurderingerne (Børnehaven) til at praksisjustere den sprogpedagogiske praksis. Videre beskrives, at den generelle tilgang til at kompetenceudvikle de sprogpedagogiske læringsmiljøer, er at lave små øvebaner med en konkret øvebane i praksis, i en kortere periode.

I dialogen beskrives, at der i hverdagen og på diverse mødefora arbejdes løbende med refleksioner og evaluering af arbejdet med kommunikation og sprog.

Anbefaling

Dette års anbefalinger, læner sig op ad sidste års anbefalinger, da det vurderes, at I er i god proces med at arbejde med anbefalingerne, men at det endnu ikke ses, at anbefalingerne er blevet til hverdagshandlinger, der ses tilstrækkeligt tydeligt og afspejles som en forankret praksis på tværs af stuer/afdelinger.

- Lav en strategi for, hvordan og hvem der klæder vikar og nye medarbejdere på i forhold til, hvordan god sprogpedagogisk praksis ser ud i konkrete hverdagshandlinger. Vær opmærksomme på at være praksisorienteret i jeres formidling, så I har fokus på hvordan god sprogpedagogik, ser ud i praksis; Hvad betyder det konkret, at personalet skal gøre i handlinger? En idé kan fx være at anvende Pia Thomsens sprogstrategier og sprogtrappen, samt ved at udfylde og hænge ordsætnings-byggeren og Deltag i leg og lær sprog (Pia Thomsens materialer) op forskellige relevante steder, så de løbende kan genbesøges og inspirere.

- Med baggrund i styrkede læreplans mål for kommunikation og sprog, det fælles pædagogiske grundlag og sproginvesteringscasen, anbefales det, at I laver fælles faglige refleksioner af, hvordan god sprogpedagogik, skal se ud i Eventyrlandet? Hvad skal børnene have ud af sprogpedagogikken? Hvordan kan I, i hverdagspædagogikken (rutinerne, planlagte aktiviteter, leg og børnefællesskaber) understøtte børnenes sproglige og kommunikative udvikling igennem sproglige læringsmiljøer, hen over hele dagen fra 7-17. Jf. rammerne i den styrkede pædagogiske læreplan.

I kan fx stille spørgsmålet:

- Hvordan ser god sprogpedagogik ud i Eventyrlandet, hvis vi kommer i mål med vores pædagogiske intentioner? Hvilke læringsmiljøer skal tilrettelægges, hen over hele dagen? Hvad skal personalet konkret gøre? Hvordan kan vi om tre, seks, ni og tolv måneder se, det i praksis på tværs af alle stuer?

- Hvilke konkrete handlinger, skal vi se efter i praksis?

- Det anbefales, at I har fælles faglige drøftelser af, hvordan måltiderne kan bruges som sproglige udviklingsrum, hvor alle børn inddrages og får sproglige deltagelsesmuligheder.

- Hvordan får I skabt gode betingelser for længerevarende dialoger, for alle børn - særligt med fokus på børn, der i mindre grad tager tydelige sproglige initiativer?

Brug hinandens gode erfaringer, jeres sprogpedagog og inddrag jeres viden fra sproginvesteringscasen. En konkret metode, kan fx være at anvende sprogforsker Pia Thomsens materiale *ordsætningsbyggeren*. I er velkomne til at kontakte området's sprogvejleder i forhold til at få foldet metoden ud, så den bliver til hverdagshandlinger i praksis.

I kan også finde inspiration i bogen "Sprog i samspil", som har gode eksempler på, hvordan de Professionelle konkret, i praksis, kan hjælpe alle børn til at kommunikere og indgå i samspil.

- Reflekter over, hvordan I får organiseret jer og tilrettelagt sproglige læringsmiljøer med en højere grad af en legende tilgang, så der skabes gode betingelser for dialoger, kommunikation og turtagning, for alle børn i leg, aktiviteter, rutinesituationer og mikroovergangene, hen over hele dagen? Genbesøg den viden I har fået fra sproginvesteringscasen. I kan fx anvende konkrete metoder som: *sprogtrappen*, *sprogteknikker*, *sprogstrategier*, *"Deltag i leg og lær sprog"*, *"Ord- og sætningsbyggeren"*, *Strække sproget* (tale rundt om ord, variere ordforråd, udvide emnet).

Det anbefales fortsat at fokusere på at skabe læringsmiljøer, der skaber betingelser for og har fokus på:

- 1:** Fælles opmærksomhed som grundlaget for den sproglige og kommunikative udvikling (Arbejde med det fælles tredje i mindre grupper; hvad skal børn og voksne være sammen om?).
- 2:** Legen som en afgørende udviklingsarena for sproglig udvikling med fokus på, hvordan den voksne kan guide og sprogligt kan bidrage ind i- og bruge legen som et sprogpædagogisk rum. Samt fokus på, hvordan de fysiske læringsmiljøer kan understøtte legen og den sproglige udvikling.
- 3:** Sprogunderstøttende strategier for alle børn, og med særligt fokus på de børn, som ikke af sig selv, sprogligt opsøger de voksne. (imiter barnet, 5-turtagning, dialog, benævne, afvente - holde pauser, åbne spørgsmål, udvide og holde dialogen i gang m.m.)
- 4:** Skabe betingelser og rum, der ligger op til leg og samspil med vedvarende fælles opmærksomhed i mindre grupper.
- 5:** Sprogtilegnelse sker bl.a. via meningsfulde samtaler med voksne og andre børn, skab derfor samtaler, hvor børnene inviteres til at fortælle, beskrive og forklare. Stræk sproget ved at tale rundt om ord, variere ordforråd, udvide emnet.

Arbejdet med anbefalingerne kan knyttes til læreplanstemaet Kommunikation og sprog med fokus på at arbejde med sproglige læringsmiljøer hen over hele dagen

Pejlemærke 4: Forældresamarbejde - forældrepartnerskab

“Forældre og institution skal indgå i et tæt og ligeværdigt samarbejde om det enkelte barns udvikling og trivsel. Forældre er en ressource i forhold til samarbejdet om deres børn og skal ses som del af et partnerskab”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

På baggrund af beskrivelser i dialogen, vurderes at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, og at der arbejdes målrettet med pejlemærket, bl.a. qua systematiske forældresamtaler, forældreinddragelse og løbende vidensdeling med forældrene om deres barn. Personalet kan i dialogen redegøre for og komme med konkrete eksempler på forældresamarbejdet, som også er beskrevet i læreplanen. På disse baggrunde vurderes Eventyrlandet i vedligehold indsats.

I dialogen beskrives, at Eventyrlandet faciliterer og rammesætter et tæt og ligeværdigt samarbejde med forældrene om deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem:

- Formelt forældresamarbejde via forældremøder og forældrebestyrelsesmøder.
 - Højt informationsniveau. Fx via nyhedsbreve fra ledelsen og de enkelte afdelinger, og via billeder og dagbog på Aula, der beskriver stuerne pædagogiske praksis.
 - På forældremøder har forældrene mulighed for at få indblik i hverdagen og de pædagogiske intentioner og mål, der er for den pædagogiske praksis. Rundt omkring i eventyrlandet ses generelt et godt informationsflow via forskellige ophæng, hvor forældrene kan orientere sig.
 - Ved bekymring for et barns trivsel og udvikling inddrages forældrene tidligt i forløbet, så der er mulighed for dialog og en tidlig indsats i forhold til at samarbejde om at understøtte barnets trivsel, læring og udvikling.
 - Der inviteres til sociale arrangementer.
- I forlængelse af den årlige trivselssamtale, aftales det i samarbejde med den enkelte familie, hvordan man konkret kan samarbejde om barnets trivsel og udvikling.
 - I vuggestuen (afd. Lundehus) har man fokus på at inddrage forældrene ved at have et fælles fokus som man arbejder med i vuggestuen, og som forældrene inviteres ind i og opfordres til at have fokus på derhjemme, så der skabes sammenhæng mellem vuggestue og hjem, fx selvhjulpethed.

Der er skabt rammer for løbende dialog og vidensdeling i hverdagen og ved planlagte samtaler med forældrene, om deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem:

- Løbende dialog om barnets hverdag, trivsel, læring og udvikling i form af daglig dialog med forældrene.
- Systematiske forældresamtaler om barnets trivsel, læring og udvikling i form af opfølgningssamtaler 3-4 måneder efter opstart, én årlig trivselssamtale, og 5-års-status. Trivselssamtalerne tager udgangspunkt i en udviklingsbeskrivelse af det enkelte barn, der kommer rundt om hele barnets trivsel og udvikling.

Desuden er der altid mulighed for behovssamtaler, foranlediget af såvel forældre som personalet. I dialogen beskrives, at der er en velfungerende forældrebestyrelse, som løbende holder møder og har fokus på, hvordan forældrene kan bidrage ind i- og komme med deres perspektiver på den

pædagogiske praksis. I forældrebestyrelsen er der i dialog med forældrerepræsentanterne lavet en forventningsafstemning for forældrebestyrelsens virke. I bestyrelsen, er alle afdelinger repræsenteret, da der sidder en forældrerepræsentant og én suppleant fra hver afdeling. Videre beskrives, at de øvrige forældre via forældremøder og udsendte dagsordner og referater fra bestyrelsesmøder, er orienteret om og har mulighed for indblik i, hvad der drøftes i forældrebestyrelsen, og hvordan forældrebestyrelsen kan bruges. Kontakt oplysninger på forældrebestyrelsens medlemmer er synlige på Aula, så alle forældre har adgang til disse. Man har tidligere drøftet, hvordan forældrepartnerskabet konkret skal forstås i praksis, men det er noget tid siden, og i dialogen beskrives, at det vil være fint med et genbesøg.

Blandt personalet laves løbende refleksioner og evalueringer af forældresamarbejdet. Forældrenes oplevelser af forældresamarbejdet inddrages på forældremøder, forældrebestyrelsesmøder og ved forældresamtaler, hvor der spørges ind til forældrenes oplevelser af forældresamarbejdet i forhold til deres barn.

Anbefaling

- Fortsæt det gode arbejde i forhold til at skabe gode betingelser for et tæt samarbejde om børnenes glæde, trivsel, læring og udvikling.
- Det anbefales, at I, i samarbejde med forældrebestyrelsen genbesøger eller på ny udarbejder en definition af, hvordan forældrepartnerskabet skal forstås og praktiseres i Eventyrlandet. Dette arbejde kan kobles til Den styrkede læreplans krav om forventningsafstemning i forældresamarbejdet (side 24).

Nærværende pejlemærke kan kobles til den styrkede læreplans krav om forældresamarbejdet (Styrkede læreplan side 24).

Pejlemærke 5: Sammenhæng - også i overgange

”Alle børn skal opleve en helhed i deres liv. Ved overgangen fra et tilbud til et andet, skal barnet og deres forældre opleve, at der samarbejdes om at skabe en tryk og god overgang”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

På baggrund af beskrivelser i dialogen vurderes, at Eventyrlandet i praksis arbejder målrettet med pejlemærket, så det er synligt i børnenes hverdag. Dette kommer til udtryk ved, at personalet i dialogen med konkrete eksempler kan redegøre for, hvordan der arbejdes systematisk med at sikre tryghed og sammenhænge i overgangene fra et tilbud til et andet. På baggrund heraf, vurderes Eventyrlandet i vedligehold indsats.

I dialogen beskrives, at Eventyrlandet har systematiske strategier for, modtager- og afgiverperspektivet i forbindelse med børnenes overgange. Der er faste procedure for modtagelse af- og barnets første tid i Eventyrlandet. Ligesom der er faste procedure for interne overgange og overlevering af børnene til KKFO/skole. I praksis kan strategierne ses ved følgende:

- Forud for start inviteres forældrene på et besøg i Eventyrlandet.
- Der arbejdes med primær pædagog/pædagogmedhjælper, som er ansvarlig for at modtage barnet og som i barnet- og familiens første tid er primær pædagog/pædagogmedhjælper for barnet.
- Børnenes modtagelse og første tid i institutionen aftales i tæt dialog med forældrene og med respekt for det enkelte barn og families behov.
- I afd. Lundehus arbejdes med interne overgange fra Troldeungerne til Frøerne til Alferne, fx med besøg på de forskellige stuer forud for start, samt med forberedelse af børn og forældre, forud for børnenes start på pågældende stue. I dialogen beskrives, at man fremadrettet ønsker at have endnu mere fokus på de interne overgange, så der skabes en større sammenhæng i børnenes overgange imellem de tre stuer.
- Gruppe for kommende frit/skolebørn med fokus på aktiviteter og lege, der understøtter børnenes udvikling og trivsel, så børnene har de bedste forudsætninger for kommende deltagelse i fritids- og skolelivet, fx ture, sociale lege og bestemte temaer.
- Besøg på Skole og KKFO med det formål at give børnene indblik i, hvad en KKFO og skole er, så der skabes bedre udgangspunkt for dialog med børnene om den kommende overgang.
- 5-års status på kommende KKFO/skole starter og forældresamtaler, hvor personale og forældre har en dialog om, hvordan hjem og børnehaven kan samarbejde om, at give barnet de bedste betingelser for deltagelse i fritids- og skolelivet.
- Der udarbejdes vidensoverdragelser til KKFO/skole på alle børn, jf. Stærkt Samarbejdsaftalen. Hjernen og Hjertet anvendes.
- For børn i udsatte positioner, er der særlig opmærksomhed på en udvidet vidensoverdragelse til KKFO og skole, så der sker en videndeling af barnets behov og styrker.
- Der laves handleplaner på børn, hvis skolestart udsættes. I dialogen beskrives, at man er i Stærkt Samarbejde med Kildevæld Skolen, Strandvejsskolen og Vibenshus skole, da de forskellige afdelinger er tilknyttet hver deres Stærkt samarbejdsaftale. Fælles for deltagelse i alle Stærkt samarbejdsgrupperne, er at der er fokus på samarbejde om at skabe sammenhænge i børnenes

overgange via konkrete aktiviteter for børn, fx overgangsforløb, besøge skole og KKFO, bådage, markedsdage m.m.

Anbefaling

- Fortsæt det positive arbejde, der skaber gode betingelser for tryghed og sammenhænge i børnenes overgange.

Nærværende pejlemærke kan kobles til den styrkede læreplans krav om sammenhæng til børnehaveklassen.

Pejlemærke 6: Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis

“Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder – arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den enkelte institutions børnegruppe og øvrige lokale forhold”

Indsats

Tilpas indsats

Begrundelse

På baggrund af observationerne og dialogen vurderes, at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, og at Eventyrlandet arbejder med pejlemærket, men det ses ikke tydeligt omsat i praksis. I dialogen kan personalet med konkrete eksempler redegøre for, hvordan de siden tilsynet 2021 har arbejdet reflekteret med refleksion og metodisk systematik, fx i form af systematisk mødevirksomhed, refleksion og fælles faglige metoder og et fælles fagligt fundament i forbindelse med sammenlægningen af de fire afdelinger. Dialogen og observationerne viser tydeligt, at der er sat en ramme for fælles metoder og et fælles fagligt fundament, som Eventyrlandet er i god proces i forhold til at arbejde efter. Det vurderes, at arbejdet med refleksion og systematik, ikke har sat tilstrækkelige tydelige spor i praksis i forhold til, at jeres planlægning og refleksioner ses tydeligt implementeret i jeres læringsmiljøer, som en forankret praksis, på tværs af alle stuer og afdelinger. I observationerne ses dette ved, at dele af jeres tiltag og fælles refleksioner ikke ses implementeret i praksis, så det ses som hverdagshandlinger i praksis på alle stuer/alle afdelinger. Fx i forhold til overgangene, rutinesituationer, legepladspædagogikken og sprogpædagogikken. I dialogen drøftede vi, at der er taget nogle gode skridt hen imod en evalueringskultur, men at der fortsat er udviklingspotentialer, så det på baggrund af evalueringer bliver muligt at se effekten for børnene, udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Herunder få øje på sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse (jf. styrkede læreplan). På disse baggrunde vurderes Eventyrlandet i Tilpas indsats.

Systematik og anvendelse af metoder: Som udgangspunkt for et fælles fagligt fundament for den pædagogiske praksis, arbejdes metodisk med *Spejling* og *jeg Støtte, Fri for mobberi, TOPI, SMTTE, Smarties, handleplaner, samtalepapir, sprogvurderinger og sprogtrappen*.

Mulighed for dialog og refleksion over det pædagogiske arbejde: I dialogen beskrives, at der arbejdes systematisk med refleksion og systematik i form af systematisk mødevirksomhed (afdelings-, -stue- og personalemøder) med fast dagsorden og referat, så der løbende er mulighed for at genbesøge pædagogiske drøftelser og mulighed for fælles faglige refleksioner, feedback, videndeling og løbende evaluering af praksis. Desuden beskrives, at personalet har tid til andet arbejde, som fx bruges til planlægning, forberedelse til møder og sparring mellem kollegaer.

Anvendelse af data til understøttelse og udvikling af det pædagogiske læringsmiljø: I dialogen beskrives, at man anvender data fra TOPI, sprogvurderinger og sprogtrappen til at se på og justere

egen praksis og herigennem forbedre og praksisjustere de pædagogiske læringsmiljøer, med udgangspunkt i den aktuelle børnegrupper behov.

Faglig kompetenceudvikling: I dialogen beskrives, at man løbende har fokus på faglig kompetenceudvikling i form af relevante kurser gennem FOBU og BUF-Akademi. Videre beskrives, at man i forhold til metoden spejling og jeg støtte løbende får sparring fra psykolog Lars Rasborg. Ledelsen beskriver, at der er opmærksomhed på faglig ledelse tæt på praksis, fx via deltagelse på møder, observationer af praksis og løbende sparring på den konkrete praksis. Ligesom ledelsen observerer praksis og med baggrund i disse giver sparring og feedback, så personalet har mulighed for at forbedre og videreudvikle praksis. Ledelsen er i gang med en 2, 6årige dagtilbudsledelsesuddannelse, hvor man er i en øveproces i forhold til at anvende KIDS og Pædagogisk analyse som ledelsesunderstøttelse, og til at se på praksis og udvikle de pædagogiske læringsmiljøer.

Evalueringspraksis: I dialogen beskrives, at personalet løbende evaluerer den pædagogiske praksis på stue- afdelings- og personalemøder, og via SMTTE og handleplaner, men at der ikke er en fast systematik for evalueringen eller ramme for, hvilke spørgsmål man anvender i evalueringer. Videre beskrives, at man ofte glemmer at finde ud af, hvad man skal evaluere. Evalueringer af den pædagogiske praksis er dokumenteret internt for alle medarbejder via referat af møder, så det er muligt løbende at genbesøges, følge op og justere. Løbende evaluering af de pædagogiske læringsmiljøer er gjort eksternt for forældrene via Aula, nyhedsbreve og evaluering af læreplanen, som er offentlig tilgængelig på hjemmesiden. På baggrund af observationerne og dialogen vurderes fortsat, at der er udviklingspotentialer i forhold til at øve jer endnu mere i, at få øje på, hvorvidt I på tværs af alle stuer, kommer i mål med jeres gode pædagogiske intentioner, særligt med fokus på at evaluere med baggrund i konkret data fra praksis.

Anbefaling

I dialogen drøftede vi, at de væsentligste pointer i nærværende pejlemærke, er en opmærksomhed på, hvordan I sikrer implementering og løbende vedligeholdelse af indsatser i praksis, så de lever på alle stuer, samt at I får udarbejdet en evalueringskultur (jf. styrkede læreplan).

Fælles metoder, systematik og skriftlig dokumentation af den pædagogiske praksis:

- Det anbefales, at I arbejder videre med at vedligeholde og implementere den fælles faglige systematik I allerede har, herunder arbejdet med SMTTE, fælles metoder, faste dagsordner til møder og planlægning af den pædagogiske praksis.

Planlægning – det pædagogiske formål: Jf. den styrkede læreplan skal tilrettelæggelsen af læringsmiljøer tage udgangspunkt i børnenes udbytte (hvad skal børnene have ud af det?) med udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe. Ligesom børnene skal inviteres til at være aktive deltagere, så de bidrager til egen læring. I forbindelse med at blive endnu skarpere på det pædagogiske formål, når I planlægger ugen, kan det derfor være hjælpsomt at stille følgende spørgsmål til praksis og i forbindelse med planlægning:

1: Hvad skal børnene have ud af det?

2: Hvad er børnenes nærmeste udviklingszone? **3:** Hvilke deltagelsesmuligheder skal børnene have?

4: Hvilke positioner skal de professionelle indtage, og hvad kræver det af læringsmiljøerne omkring børnene? Så når I fx planlægger at lege på legepladsen; hvad er refleksionerne så i forhold til, hvad børnene skal have ud af det, og hvad skal personale konkret gøre i handlinger?

Implementering, justering og vedligeholdelse af praksis:

- Det anbefales at reflektere over, hvordan I sikrer implementering og løbende vedligeholdelse af jeres indsatser, så de gode intentioner forbliver hverdags handlinger i praksis, hen over tid. Fx Hvordan får I løbende øje på om børnene får det ud af de indsatser, som I iværksætter? Hvordan får I løbende lavet nedslag i praksis med henblik på at se, hvorvidt de pædagogiske intentioner forbliver levende i praksis? Hvordan får I delt hinandens gode erfaringer, så de kommer alle børn i Eventyrlandet til gode? Hvordan skal ledelsen understøtte?

- I forhold til implementering af indsatser i praksis, kan det være en metode at tage udgangspunkt i nedenstående "tretrinsraket", spørgsmålene kan evt. anvendes sammen med SMTTE.

1. Børneniveau: Reflekter over og find ud, af hvad børnene skal have ud af det? (Læringsmål/udbytte)? (Hvad skal børnene opleve/lære/udvikle? (Hvad er effekten for børnene?). Hvordan kan vi se det i praksis om 3- 6- 9-12 måneder? - Hvad vil vi gerne se børnene gøre, hvis vi når i mål med vores pædagogiske intentioner? (Tegn, der konkret kan ses efter i praksis).

2. Medarbejderniveau: Hvis vi ønsker, at børnene skal have det ud af det (læringsmålet), hvad kræver det så af personalet og læringsmiljøet omkring børnene? Sæt klare konkrete mål for, hvad personalet skal gøre for at komme i mål med de pædagogiske intentioner. Hvordan skal personalet understøtte børnene? Hvordan skal organiseringen, det fysiske læringsmiljø og personalets positioner understøtte målene? Hvordan kan vi se det i praksis om 3- 6- 9-12 måneder? - Hvad skal personalet lære for, at børnene kan lære, det der er intentionen? Hvad vil vi gerne se personalet gøre, hvis vi når i mål med vores pædagogiske intentioner? (Tegn, der konkret kan ses efter i praksis).

3. Ledelsesniveau: Hvis personalet skal lykkes med at komme i mål med de pædagogiske intentioner, hvad kræver det så af ledelsen at medvirke til, at personalet lykkes? Sæt konkrete mål for, hvordan ledelsen skal understøtte personalet, så der skabes effekt for børnene? Hvordan kan vi se det i praksis om 3- 6- 9-12 måneder? - Hvad vil vi gerne se ledelsen gøre, hvis vi når i mål med vores pædagogiske intentioner? (Tegn, der konkret kan ses efter i praksis?)

Evalueringspraksis:

- Der skal udarbejdes en evalueringskultur jf. styrkede læreplan.

- Forsæt den positive proces med løbende at evaluere læringsmiljøer og handleplansindsatser på enkelte børn og børnegruppen på stue- og personalemøder.

- I forhold til at implementere en fælles systematisk evalueringsproces, så undersøg, hvorvidt rammen og de spørgsmål I stiller, når I evaluerer, er den rette metode og de rette spørgsmål? Hvordan giver evalueringerne jer mulighed for at se, hvorvidt I kommer i mål med jeres pædagogiske intentioner, på tværs af alle stuer. Hvordan kan I få øje på om jeres hverdagshandlinger, er i overensstemmelse med jeres gode pædagogiske intentioner? Hvordan bliver det muligt at udvikle og kvalificere de pædagogiske læringsmiljøer og få øje på sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

- Da forskning peger på, at der er en tendens til at vurdere pædagogiske indsatser ud fra intentioner, frem for handlinger anbefales det, at I øver jer i at tage endnu mere udgangspunkt i konkret data, når I evaluerer og går på opdagelse i forhold til, hvorvidt I på tværs af stuerne kommer i mål med jeres pædagogiske intentioner. Det kan fx være observationer, KIDS, praksisfortællinger, billeder, videofilm.

En metode kan fx være at observere, anvende KIDS eller videofilme praksis, og efterfølgende analysere og reflektere over, hvorvidt praksis stemmer overens med de pædagogiske intentioner. Får børnene det udbytte ud af det, som det er tænkt? Hvordan kan I se det? I kan evt. stille jer spørgsmålet: *Hvis det her er vores pædagogiske intention/mål, hvordan kan vi så i hverdagshandlinger i praksis se, at det er det, der sker, og at børnene får det ud af det, som er tilsigtet? Hvad skal de professionelle lære for, at børnene kan lære?*

En anden metode kan være at ledelsen laver observationer af praksis, og med baggrund i disse laver erfaringsopsamling, og giver sparring på, hvor personalet lykkedes godt og hvor der er udviklingspotentiale i forhold til den pædagogiske praksis.

- I forbindelse med jeres evalueringspraksis skal I være opmærksom på: at det er et krav, at evalueringen tager udgangspunkt i de pædagogiske mål, og en vurdering af sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, og hvorvidt noget i læringsmiljøet fremadrettet skal være anderledes på baggrund af evalueringen. Jf. den styrkede læreplan. I praksis betyder det, at evalueringen skal være en del af den fremtidige planlægning, hvilket betyder at fremtidige aktiviteter, rutinesituationer m.m. planlægges på baggrund af fortidens erfaringer, som er blevet synlige via evalueringer af praksis. Til denne proces kan I anvende data fra jeres praksis i form af observationer, praksisfortællinger, KIDS-vurdering og TOPI. Desuden kan selvevalueringsskemaet fra EVA anvendes.

Evt. drøftelse af den pædagogiske læreplan

Arbejdet med den pædagogiske læreplan drøftes under de relevante pejlemærker i den faglige dialog. Hvis drøftelserne af den pædagogiske læreplan, udover drøftelserne under pejlemærkerne, har givet anledning til opmærksomhed, kan det angives her.

Der arbejdes ikke med pædagogiske læreplaner på fritidsområdet. Derfor er dette afsnit kun relevant for daginstitutioner.

I dialogen drøftede vi, at den nuværende evaluering ikke matcher med de beskrivelser, der står i læreplanen. I dialogen beskrives, at det skyldes, at evalueringen er fra evalueringen af den gamle læreplan, før sammenlægningen. Eventyrlandet har i forbindelse med sammenlægningen udarbejdet en ny fælles læreplan for alle matrikler. Vi drøftede, at læreplanen har fine retningsgivende eksempler.

I forbindelse med den kommende evaluering af den nyeste læreplan skal I være opmærksom på: - At evalueringen af den styrkede læreplan skal ses som en "feedback/tilbageblik" på, hvordan det de sidste to år er gået med at arbejde med det, som man har sat sig for og de mål, som er beskrevet i læreplanen med fokus på: Hvordan virker det? Fik børnene det udbytte, der var den pædagogiske intention? Hvordan kan vi se det? (Dokumentation). Hvis ikke det havde den virkning vi havde forudset, hvilke forbedringer skal så iværksættes og justeres?

Evalueringen skal være en vurdering af sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, og hvorvidt noget i læringsmiljøet fremadrettet skal være anderledes på baggrund af evalueringen. Jf. § 9 i dagtilbudsloven. I praksis betyder det, at evalueringen skal være en del af den fremtidige planlægning, hvilket betyder at fremtidige aktiviteter, rutinesituationer m.m. planlægges på baggrund af fortidens erfaringer, som er blevet synlig via evalueringen af praksis.

Eksempler på spørgsmål, der kan stilles:

- Målet var, at børnenes udbytte var (...), vi arbejdede på denne måde (...).
- Vi er blevet klogere på (...)
- Hvad skal forblive, justeres og ændres i læreplanen?

Desuden skal der være opmærksomhed på, at det er et krav, at der i evalueringen indgår dokumentation. Det anbefales, at I på jeres hjemmeside under evaluering af læreplanen beskriver, at den evaluering, der ligger på hjemmesiden er en evaluering af læreplanen for læreplanen fra før sammenlægningen, samt en dato for, hvornår den nuværende læreplan skal evalueres.

Opfølgning

Her kan den pædagogiske konsulent notere særlige forhold, aftaler eller lignende, der er indgået med institutionen.

- Konsulenten stiller sig naturligvis til rådighed i forbindelse med uddybning af tilsynsrapporten og sparring i forhold til anbefalingerne.

Nærværende tilsynsrapport skal ses som personalets arbejdsredskab det kommende år, i forhold til at sætte spot på, hvor der er udviklingspotentiale i forhold til at videreudvikle den pædagogiske praksis. I lighed med sidste år, er det i dialogen tydeligt, at personalet er engageret og reflekterer ud fra et højt fagligt niveau, hvilket bl.a. ses ved at personalet reflekterer med omkring konkrete observationer i forhold til at justere praksis og i forhold til egen rolle i den pædagogiske praksis og med et særligt fokus på børneperspektivet.

Ud fra en samlet vurdering af dialogen og observationerne gives nedenstående opmærksomhedspunkter:

- Fokus på hverdagspædagogikken, særligt med fokus på inddragelse af- og børnenes deltagelsesmuligheder i dagligdagens opgave og rutiner, samt i overgangene.
- Fokus på, hvordan personalet systematisk via legen og de professionelle positioner, kan inkludere alle børn, og understøtte alle børns adgang til- og deltagelsesmuligheder i børnefællesskaberne. - Fokus på en yderlig kvalificering af læringsmiljøet på legepladsen.
- En yderlig kvalificering i forhold til det fysiske læringsmiljø, i forhold til at "gør klar til legen" og tydeliggøre, hvad man kan lege i de forskellige tematiserede legezoner.
- Fokus på, hvordan i med baggrund i sprogkompetenceudviklingsprojektet får tilrettelagt og implementeret "hvordan god sprogpædagogik skal se ud i Eventyrlandet" på tværs af alle stuer/afdelinger.
- Fokus på, hvordan I sikrer implementering af indsatser, så de tydeligt ses som hverdagshandlinger i praksis, på alle stuer/afdelinger

Institutionens kommentarer

Institutionens kommentarer til tilsynsrapporten udarbejdes i institutionens forældreråd/den selvejende bestyrelse, hvor institutionen er repræsenteret med både et forældre-, et medarbejder- og et ledelsesperspektiv. Kommentarerne er således et udtryk for en tilbagemelding fra den samlede institution.

Formålet med kommentarerne er at give læserne af tilsynsrapporten indblik i, hvordan institutionen vil arbejde med tilsynsrapportens vurderinger og anbefalinger. Konsulenten foretager ikke ændringer i rapporten på baggrund af institutionens kommentarer, medmindre der er tale om faktuelle fejl.

Institutionens kommentarer

Hvilke resultater vil institutionen fremadrettet være særligt optaget af at ændre?

Vi vil være særligt optaget af vores læringsmiljøer både ude og inde og på hvordan vi voksne indgår i børnenes lege og skaber mulighed for alle børns deltagelsesmuligheder i fællesskabet. Vi vil bl.a. arbejde med de voksnes positioner i løbet af dagen, så det kan ses i hverdagen. Vi vil bl.a. genbesøge hvordan vi organiserer os i overgangene fx fra frokost til legeplads. bl.a. ved brug af videooptagelse. Vi vil genbesøge vores måltidspædagogik og drøfte hvordan vi skaber den gode dialog med børnene omkring måltidet og selvfølgelig også gennem hele dagen.

Hvordan vil institutionen imødekomme tilsynets anbefalinger?

Vi gennemgår tilsynsrapporten på vores pædagogiske dag med alle medarbejdere og på næste bestyrelsesmøde samt på førstkommende forældremøde. Alle medarbejdere skal læse relevant litteratur bl.a. Ind i legen, samspil på legepladsen og leg for børn

Hvordan vil institutionen sikre at en positiv udvikling fastholdes?

Ledelsen vil på ledelsesdage i sidst i november 2022 igen gennemgå rapporten og planlægge temaer for 2023 ud fra de anbefalinger der er og vi vil på kommende møder tage udgangspunkt i denne.

Bilag 1: Institutionens selvregistrering

Forud for tilsynsbesøget har den pædagogiske leder eller institutionslederen udfyldt en selvregistreringen, der omhandler lovgivningsmæssige eller kommunale minimumskrav. Hvis der ved et spørgsmål er angivet "Ikke besvaret" i kolonnen med lederens svar, kan det være et udtryk for, at spørgsmålet ikke er relevant for den pågældende institutionstype, eller det kan være et spørgsmål, der er tilføjet til spørgeskemaet, efter institutionens tilsyn er afsluttet. Det er præciseret i parentes, hvis et spørgsmål kun gælder udvalgte målgrupper og ikke hele 0-18 års området.

Spørgsmål i selvregistrering

Lederens svar

Er de forsikringsmæssige forhold vedrørende institutionen afklaret? Ja

Overholder institutionen Københavns Kommunes anbefalinger vedrørende sovende børn i dagtilbud og brug af seler? (0-5-års institutioner) Ja

Overholder institutionen reglerne for befordring af børn? Ja

Overholder institutionen kravene i bekendtgørelse om legetøjsstandard? Ja

Overholder institutionen reglerne om røgfri miljøer? Ja

Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om hygiejne i dagtilbud? Ja

Overholder institutionen hygiejneregler for køkkener i børneinstitutioner? Ja

Overholder den mad, der serveres i institutionen, de gældende nationale og kommunale retningslinjer? (0-5-års institutioner) Ja

Er der gennemført madvalg i institutionen inden for de sidste 2 år? (0-5-års institutioner) Ja

Har institutionen udarbejdet og offentliggjort en pædagogisk læreplan med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring?
(0-5-års institutioner) Ja

Indsæt link til institutionens pædagogiske læreplan
(0-5-års institutioner)

Har institutionen inden for de seneste to år gennemført og offentliggjort en evaluering af arbejdet med læreplanen med udgangspunkt i de pædagogiske mål?
(0-5-års institutioner) Ja

Indsæt link til seneste evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan
(0-5-års institutioner)

Har institutionen valgt at arbejde med temaerne i den pædagogiske læreplan for dagtilbud i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart??
(6-9-års institutioner) Ikke besvaret

Har institutionen valgt at arbejde med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen, i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart?
(6-9-års institutioner) Ikke besvaret

Har KKFO'en udarbejdet en børnemiljøvurdering inden for de sidste to år?
(6-9 års institutioner) Ikke besvaret

Lever institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for KKFO'er?
(6-9-års institutioner) Ikke besvaret

Lever institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for fritidscentre?
(10-18-års institutioner) Ikke besvaret

Er institutionens lukkedage planlagt i overensstemmelse med Københavns Kommunes retningslinjer for lukkedage? (0-9-års institutioner)

Ja

Hvor mange pædagogiske dage har institutionen afholdt i det forløbne år?

1

Er der gennemført en APV - herunder også ift. kemi og kemisk risikovurdering - i institutionen inden for de sidste to år?

Ja

Er der særlige sundhedsmæssige problemstillinger i institutionen?

Nej

Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om medicingivning?

Ja

Overholder institutionen Københavns Kommunes retningslinjer for journalisering, arkivering og brug af netværksdrev?

Ja

Har institutionen en beredskabsplan?

Ja

Gennemføres der to årlige brandøvelser i institutionen?

Ja

Følges brandøvelserne op af en skriftlig evaluering?

Ja

Gennemføres daglig visuel inspektion af legepladsen?

Ja

Gennemføres kvartalsvis driftsinspektion af legepladsen?

Ja

Er der gennemført legepladsinspektion af legepladsteamet inden for de sidste tre år?

Ja